

OBEC RIŠŇOVCE

Materiál na rokovanie Obecného zastupiteľstva v Rišňovciach

Predkladateľ:	Ing. Jana Žitňáková
Číslo materiálu:	9/2024
Názov materiálu:	Zápis kroniky na rok 2022 na schválenie
Spracovateľ:	Mgr. Alena Šimorová
Napísal:	Mgr. Alena Šimorová
Prizvať:	-
Dátum rokovania OZ:	26.02.2024
Dátum vyhotovenia:	19.02.2024
Návrh na uznesenie:	

Podpis predkladateľa:	
------------------------------	--

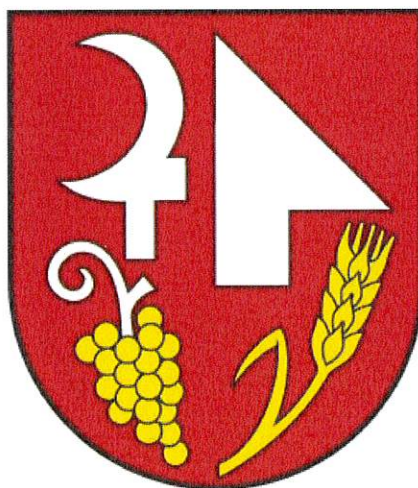
Dôvodová správa:	
-------------------------	--

Kronika obce Rišňovce

Zápis za rok 2022

Nitriansky samosprávny kraj
Okres Nitra

Zapísali Helena Ziburová a PaedDr. Lenka Proksová, kronikárka Obce Rišňovce.
Zápis schválilo Obecné zastupiteľstvo na svojom ...zasadnutí dňa 2024
uznesením č./2024

Úvod

Tak ako minulý rok, ani v tomto roku sa kvôli pandémie nekonali žiadne plesy. Naša obec si v apríli pripomenula 750. výročie prvej písomnej zmienky o obci. Oslavy sa konali začiatkom júna, keď skončili obmedzenia kvôli pandémie koronavírusu.

Slovensko

V januári na Slovensku doznievala tretia vlna pandémie spôsobená delta mutáciou a zároveň sa šíril novší variant omikron. Dňa 3. januára 2022 nastalo mierne uvoľnenie opatrení. Štvrtá vlna omikronu vrcholila vo februári a začiatkom marca. Výpadok ľudí v hospodárstve nebol zaznamenaný. MOM-ky nestíhali testovanie ľudí. Denne pribúdalo mnoho chorých. Chorobnosť sa šírila najmä u detí a mládeže, avšak nárast chorých v nemocniciach a straty na životoch nespôsobila. Najväčšie škody napáchal covid v školstve, kde sa žiaci a študenti dva roky učili väčšinou dištančne, čo sa negatívne prejavilo na ich nedostatočných vedomostiach. On-line výučba si vyberala svoju daň aj v podobe krátkozrakosti detí, ktorej výskyt bol alarmujúci. Spolu s núdzovým stavom vláda SR vlani vyhlásila aj zákaz vychádzania, ktorý bol predĺžený do 9. januára 2022 a opätovne ho už nepredlžovala. Nočný zákaz vychádzania skončil 10. januára 2022. Núdzový stav vyhlásený 25. novembra 2021 skončil v utorok 22. februára 2022. Od 28. februára 2022 boli zrušené aj viaceré opatrenia. Ľudia sa k nim už stavali ľahostajne a nedodržiavali ich. Zo strany štátu neboli kontrolované ani sankcionované. Pendleri, ktorí chodili za prácou do okolitých krajín, čelili problémom, lebo každá krajina mala nastavené iné podmienky (covid pass, testy a pod.). Minister financií Igor Matovič navrhol koncom roku 2021 odmeny pre očkovaných. Za tri očkovania do konca januára 2022 dostal občan 300 Eur, za dve očkovania 200 Eur. Vláda chcela týmto motivovať občanov k očkovaniu. Tieto opatrenia však mnohých diskriminovali (napr. ak sa kvôli chorobe nemohli dať očkovať) a spôsobili vlnu nespokojnosti. Hoci chorých pribúdalo denne po tisícoch a denne zomieralo priemerne 30 ľudí, v pondelok 14. marca 2022 prišlo uvoľnenie všetkých opatrení. Fungovali sme v režime „Základ“, t. j. prevádzky fungovali v obmedzenom režime, ale vstup nebol prísne kontrolovaný. Rúška boli povinné iba v interiéri, v zdravotníckych a sociálnych zariadeniach, odstupy na dva metre boli doporučené aj naďalej. Od štvrtka 21. apríla 2022 sa opatrenia uvoľnili natoľko, že rúška sme prestali nosiť v exteriéri aj v interiéri a v školách. Povinné boli iba v zdravotníckych a sociálnych zariadeniach. Mnohí ľudia ich v supermarketoch naďalej nosili, aby sa chránili. Počas letných horúčav už rúško nikto nenesil, ľudia opäť cestovali do zahraničia a nastal vzostup chorých. Hoci prebiehajúca pandémia ešte nepovedala posledné slovo, vo svete sa objavili ďalšie hrozby, a to tzv. „opičie kiahne“, ktoré sa v júli vyskytli aj na Slovensku. V Európe sa začali vyskytovať iné druhy vírusových ochorení. V Bratislave bol zaznamenaný prípad nílскеj horúčky. Mnohé z týchto ochorení sa prenášajú najmä cestovaním do exotických krajín.

Prešli štyri roky od vraždy novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Marty Kušnírovej (21. februára 2018), no spravodlivosť akoby bola slepá. Súdny odsúdili zatiaľ iba vykonávateľa vraždy Miroslava Marčeka a jeho šoféra Tomáša Szabóa (oboch na 25 ročné tresty). Sprostredkovateľ Zoltán Andruskó dostal 15 rokov. Dvoch označených objednávateľov vraždy – kontroverzného podnikateľa Mariána Kočnera a jeho volavku Alenu Zsuzsovú súd oslobodil. Špecializovaný trestný súd na základe rozhodnutia Najvyššieho súdu sa však koncom februára 2022 začal ich prípadom zaoberať. Prípad bol spojený s pripravovanými vraždami prokurátorov Maroša Žilinku, Daniela Lipšica a Petra Šufliarskeho. Súdne procesy neboli do konca roka ukončené.

Pokračovalo zatýkanie predstaviteľov strany SMER-SD, koncom apríla 2022 bol vzatý do väzby bývalý minister vnútra Róbert Kaliňák a obhajca Marek Para (obhajoval aj Mariána Kočnera). Obvinený bol tiež bývalý premiér Robert Fico. O jeho väzbe rozhodoval parlament. Na základe rozhodnutia parlamentu väzobné stíhanie na neho nevydali. Obvinení boli zo zosnovania zločineckej skupiny a prezradenia daňového tajomstva. Kaliňák a Para boli po čase z väzby prepustení a rozhodovalo sa na slobode.

V auguste hrozili lekári, sestričky a záchranári hromadnými výpoveďami kvôli stavu slovenského zdravotníctva, nedostatku personálu, slabých plátov a vyčerpaní zdravotníkov. Predseda lekárskeho odboru Peter Visolajský (lekár Fakultnej nemocnice Nitra) zastupoval spolu s ďalšími lekármi protestujúcich a predložil memorandum s ôsmimi požiadavkami, ktoré by mala vláda splniť a zabezpečiť zlepšenie situácie v sektore. V posledný deň vypršania lehoty odstupujúcich lekárov, dňa 30. novembra 2022, bolo memorandum podpísané. Či budú jeho body splnené ukáže až čas. Väčšina z dvetisíc lekárov svoje výpovede odvolala. Ich výpovede by boli ochromili fungovanie zdravotníctva. Začal sa objavovať nedostatok rôznych liekov v lekárňach, čo viedlo k nespokojnosti pacientov.

Tento rok sme si 1. septembra 2022 pripomenuli 30 rokov Ústavy SR. Jej prijatie sa od roku 1994 pripomína ako štátny sviatok – Deň ústavy Slovenskej republiky. Ústava sa skladá z preambuly a deviatich hláv. Počas svojej existencie prešla viacerými novelizáciami.

V centre Bratislavy na Zámočkej ulici došlo v stredu večer 12. októbra 2022 pred podnikom Tepláreň, ktorý navštevuje LGBTI+ komunita, k strelbe. Zločin bol prekvalifikovaný na teroristický útok. Na mieste zomreli dvaja muži a jedna žena bola zranená. Páchateľ z miesta činu ušiel a spáchal samovraždu. Išlo o 19-ročného mladíka, ktorý vypisoval nenávisť na sociálnych sieťach. Jeho čin odsúdili politici, umelci aj bežní občania. Po Slovensku sa konali viaceré koncerty, protesty a pochody proti nenávisti, ktoré organizovala iniciatíva „Inakosť“. Množilo sa násilie medzi deťmi (žiak napadol dvoch spolužiakov sekerou, 11 ročný žiak napadol spolužiačku nožom a pod.). Naša spoločnosť bola silne polarizovaná, stúpala nenávisť, agresivita a intolerancia, ktoré okrem zlej spoločenskej

situácie vyvolávali aj radikálne statusy na sociálnych sieťach. Internet vyvolával u používateľov iluzórnu anonymitu a ľudia sa vyjadrovali otvorene a bez zábran k akýmkoľvek témam.

Tento rok sa niesol v znamení rekordného zdražovania, ktoré tu nebolo temer dvadsať rokov. Drahšie boli najmä potraviny, pohonné látky, nehnuteľnosti, bývanie, hypotéky, energie a všetko, čo s tým súvisí. Mnoho ľudí sa prepadalo do chudoby. Nespokojnosť obyvateľstva narastala. V polovici roka sa začalo so zálohovaním plastových fliaš a kovových plechoviek v obchodoch. Na obaloch bolo viditeľné „Z“, čo znamenalo, že obal je zálohovaný. Obaly sa vkladali do prístrojov v obchodoch, ktoré ich znehodnotili a kupujúci si mohol zálohu vybrať (0,15 €/1 obal).

Opitý vodič Dušan Dědeček, funkcionár Deaflympijského výboru Slovenska, zavinil v Bratislave na zastávke autobusu smrť piatich ľudí a viacerých zranil. Tragédia nemala na Slovensku obdobu a bohužiaľ, opitých vodičov stále pribúdalo.

Spoločenská a politická situácia sa neustále vyhrocovala. Vláda, namiesto toho, aby riešila potreby občanov, sa neustále zaoberala svojou koalíčnou krízou, čo vyústilo v septembri odchodom strany SaS z koalície. Inflácia dosiahla v októbri 15%. Neustále rozbroje medzi vládnymi činiteľmi viedli 15. decembra 2022 k vysloveniu nedôvery vláde, ktorá stratila viacero svojich právomocí. Hovorilo sa o predčasných voľbách, pričom koalícia ich chcela vyhlásiť až koncom septembra 2023. Opozícii sa to nepáčilo a preferovali skoršie voľby. Prezidentka vyhlásila, že pri ďalšom zlyhaní dočasne poverených ministrov vyhlási úradnícku vládu, čo sa napriek všetkým nezhodám do konca roka nestalo.

Na zimnej olympiáde v čínskom Pekingu, ktorá začala 4. februára 2022, získala Petra Vlhová zlatú medailu v disciplíne slalom a hokejisti bronzovú medailu. Pre Slovensko to bola veľká udalosť a športovcov vítali fanúšikovia s veľkou slávou.

Chov jedného z najstarších plemien koní lipican, ktorého plemennú knihu vedie aj Národný žrebčín v Topoľčiankach, bol 1. decembra 2022 zapísaný v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Tento zápis bol najvyššou formou ocenenia generácií Slovákov a prispel k zviditeľneniu našej krajiny vo svete.

V závere roka 21. decembra 2022 zomrel profesor Vladimír Krčméry, uznávaný epidemiológ a infektológ, ktorý zasvätil svoj život službe ľuďom po celom svete.

Zo sveta

V januári sa začala kríza na Ukrajine. Ruský prezident Vladimir Putin jednal s maďarským prezidentom Viktorom Orbánom. Prebehli aj rokovania diplomatov Ruska a USA. Nepriniesli zhodu a schyľovalo sa k vojenskému konfliktu. Zmluva Slovenska s USA o pobyte amerických vojakov na našom území vyvolala v polovici februára kontroverzné reakcie medzi koalíciou

a opozíciou, najmä pri jej schvaľovaní v parlamente. V Bratislave sa konali protestné zhromaždenia zamerané proti tejto zmluve. Zmluva bola v parlamente schválená 11. februára 2022, a to na 10 rokov. Dňa 21. februára 2022 ruský prezident Vladimir Putin uznal Doneckú ľudovú republiku a Luhanskú ľudovú republiku (obe boli súčasťou Ukrajiny) ako nezávislé štáty a nariadil vyslanie vojakov na východ Ukrajiny, aby takzvané „udržiavali mier“. Väčšina krajín, EÚ, NATO, USA a Británia označili tento krok na porušenie práva a pohrozili Rusku sankciami. Putin zdôraznil, že ak príde k prijatiu Ukrajiny do NATO, bude to znamenať ohrozenie bezpečnosti Ruska. K problematike sa vyjadrila aj OSN na mimoriadnom zasadnutí. Vo štvrtok 24. februára 2022 Rusko napadlo Ukrajinu a bombardovalo strategické ciele ukrajinskej obrany a letectva. Ruský prezident označil inváziu za „špeciálnu vojenskú operáciu“ s cieľom „demilitarizácie a denacifikácie Ukrajiny“. Z Ukrajiny prúdili migranti do okolitých štátov. Niektorí chceli zostať aj na Slovensku, iní smerovali ďalej na Západ. Na hraničných priechodoch sa hromadili vyčerpaní ľudia, najmä ženy, deti a starí ľudia. Muži zostávali bojovať, prezident Volodymyr Zelenskyj vyhlásil mobilizáciu od 18 rokov a vo svojich prejavoch prosil o pomoc vojnou zmietanej krajine. Rusi požadovali kapituláciu a uznanie ich podmienok mieru, na čo Ukrajinci nechceli pristúpiť. Na slovenských hraničných prechodoch boli zriadené stany s občerstvením, dobrovoľníci pomáhali aj vo vnútrozemí. Vznikol jednotný rezervačný systém na poskytovanie ubytovania pre utečencov. Občas vznikala chaos, ľudia a samosprávy už nezvládali nápor ľudí. Média prinášali denne správy z frontu. Slovenská ambasáda odišla z Ukrajiny 3. marca 2022. Ruskí diplomati neboli vyhostení, avšak stránka ambasády bola na internete zablokovaná, ako aj stránky naklonené Putinovi. V pondelok 14. marca 2022 boli traja ruskí diplomati vyhostení zo Slovenska pre obvinenie zo špionáže. Prebiehalo on-line rokovanie medzi Ukrajinou a Ruskom, mier však neprinieslo. Vojna na Ukrajine sa nás dotkla najmä prílevom utečencov. Za dvadsať dní utiekli tri milióny ľudí. Najväčšie boje sa zvädzali vo východných oblastiach, kde boli kompletne zničené mnohé mestá (Charkov, Mariupol a iné). Na vyšetrovanie vojnových zločinov boli na Ukrajinu vyslaní odborníci (aj kriminalisti zo Slovenska), ktorí mali vyšetrovať páchanie vojnových zločinov. Sledovať každodenné správy o vojne bolo veľmi ťažké a frustrujúce. Narastala obava, že podporovanie Ukrajiny zbraňami a pomocou prerastie do konfliktu aj pre Slovensko. Vojna sa do konca roka neskončila a dotkla sa každého z nás, hoci našli sa aj skeptici.

Vo štvrtok 10. marca 2022 sa novou prezidentkou Maďarska stala po prvýkrát žena Katalin Nováková zo strany Fidesz. V nedeľu 24. apríla bol vo Francúzsku opäť zvolený za prezidenta Emanuel Macron. Voľby boli veľmi sledované, nakoľko o kreslo sa uchádzala aj extrémistka Marie Le Penová.

Prvý a zároveň aj posledný prezident Sovietskeho zväzu Michail Gorbačov zomrel v utorok 30. augusta 2022 vo veku 91 rokov v Moskve.

Vo veku 96 rokov zomrela vo štvrtok 8. septembra 2022 kráľovná Alžbeta II., ktorá bola najdlhšie vládnucom monarchom v dejinách Británie. Na tróne bola 70 rokov. Jej nástupcom sa stal syn princ Charles ako Karol III. Následníkom trónu sa stal kráľovnin vnuk, princ William.

V septembri boli zaznamenané dva výbuchy plynovodov Nord Stream v Baltskom mori. Vyšetovanie potvrdilo, že išlo o sabotáž. Našli sa stopy výbušnín. Rusko obvinilo Západ a západní politici naopak obvinili Moskvu.

Obyvateľstvo

K 31. decembru 2022 mala obec 2089 obyvateľov (1031 mužov a 1058 žien), čo bolo o 24 viac ako minulý rok. V roku 2022 sa narodilo 20 detí (9 ch., 11 d.), zomrelo 19 obyvateľov (8 m., 11 ž.), prisťahovalo sa 48 obyvateľov (19 m., 13 ž.), odsťahovalo sa 25 obyvateľov (13 m., 12 ž.), uzatvorených bolo 18 sobášov (z toho 1 zahraničný). Z najstarších občanov zomrela Žofia Pindjaková (99 r.), z najmladších Darina Infnerová (46 r.). V obci bolo dvadsaťjeden občanov 75 ročných (5 m. 16 ž.), šesťnásť 80 ročných (5 m., 11 ž.), sedem 85 ročných (1 m., 6 ž.) a desať 90 a viacročných (2 m., 8 ž.). Najstaršími občanmi boli Paulína Hrivňáková (98 r.), Dominik Valkovič (95 r.) a Margita Fizmolová (95 r.). V obecnej evidencii bolo vedených 38 bezdomovcov a 15 cudzincov. Aktivačné práce vykonávali 3 dlhodobo nezamestnaní. V stredu 28. septembra 2022 sa v kultúrnom dome uskutočnilo slávnostné vítanie novonarodených detí. Od 1. augusta 2021 do 5. septembra 2022 sa narodilo 16 detí (5 chlapcov, 11 dievčat). Rodičia dávali deťom aj netradičné mená, u chlapcov to boli Dárius, Maxim a u dievčat Layla, Nella.

Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov z roku 2021

Prvé plne elektronické sčítanie obyvateľov, domov a bytov sa konalo v dňoch 15. februára – 31. marca 2021. Uvádzame výsledky zo Štatistického úradu SR.

1. Údaje o obyvateľoch: 2096, z toho muži 1037, ženy 1059.
2. Hustota obyvateľstva 111,56 obyvateľ/a/km², štátni občania 2089, cudzinci 7.
3. Veková štruktúra: 0-14-roční: 350, 15-64-roční 1407, 65 a viac roční 339, priemerný vek 40,9.
4. Vzdelanie: základné 346, stredoškolské 1135, vysokoškolské 318, ekonomicky aktívni 1060.
5. Náboženské vyznanie: rímskokatolícke 1624, bez náboženského vyznania 319, evanjelické 29.

6. Rodinný stav: slobodný/slobodná 946, ženatý/vydatá 861, rozvedený/rozvedená 140, vdovec/vdova 148.
7. Údaje o domoch: domy 708, z toho rodinné domy 683, bytové domy 13, domy vo vlastníctve fyzickej osoby 598, domy s vodovodnou prípojkou z verejnej siete 641, domy s plynovou prípojkou 615, domy s prípojkou na kanalizačnú sieť 595, obnovené domy 377.
8. Údaje o bytoch: byty 766, z toho byty v rodinných domoch 685, v bytových domoch 69, obecné byty 33. Priemerná podlahová plocha bytu 109,12 m², byty s vodovodom zo spoločného zdroja 687, byty vykurované plynom 648.

Samospráva

Organizačná štruktúra obce do 29. októbra 2022: starosta Mgr. Mário Machovec, zástupca starostu Ing. Jana Žitňáková, hlavný kontrolór Ing. Ivan Daniš. Obecné zastupiteľstvo: Jana Grznárová, Danka Jánošíková, Andrej Jurena, Peter Korec, Ing. Tomáš Paúk, Ing. Pavol Skokan, Ing. Jana Žitňáková.

Organizačná štruktúra obce po voľbách: starosta Mgr. Mário Machovec, zástupca starostu Ing. Jana Žitňáková, hlavný kontrolór Ing. Ivan Daniš. Obecné zastupiteľstvo: Ľuboš Antala, Miroslav Juran, doc. Ing. Patrik Rovný, PhD., Ing. Pavol Skokan, Vladimír Višňovský, Filip Záhončík, Ing. Jana Žitňáková.

Zamestnanci obce: ekonómka Anna Hudáková, stavebná agenda Ing. Slavka Jankovičová, Ing. Lenka Nitranová (do 6. júna 2022 na materskej dovolenke - robila mzdy na dohodu), po nástupe správa daní a poplatkov. Túto prácu vykonávala do 1. júna 2022 Mgr. Alena Šimorová, ktorá prevzala správu múzea a knižnicu, matrika Iveta Jamborová, technickí pracovníci: Helena Rihová, Mária Šindlerová, Jozef Rehuš, Jozef Rosypal, Žigmund Rigo, Tibor Mičo, Jozef Raček, Vojtech Moravčík (od 1. februára 2022). Zaujmové združenie bolo od 1. januára 2022 zrušené a jeho riaditeľka Helena Ziburová sa stala zamestnankyňou obce, avšak iba do 1. júna 2022. Jej pracovnou náplňou bola správa múzea, knižnica a písanie kroniky. Obec pristúpila k zníženiu pracovníkov (dôchodkýň). Prácu ukončili dôchodkyne Helena Ziburová, ktorá naďalej písala obecnú kroniku a Ružena Jamborová (od novembra), ktorá bola dovtedy zapisovateľkou na schôdzach obecného zastupiteľstva.

Obecný úrad začiatkom roka fungoval v obmedzenom režime, neočkovaní zamestnanci sa prvé dva mesiace museli pravidelne testovať, stránky boli vybavované po jednom za prísnych hygienických opatrení. Omikron sa šírila najmä v škole a následne v domácnostiach. V našej obci bolo ubytovaných zopár rodín utečencov, a to na poschodí pošty a v súkromí. Obec Rišňovce, hasiči a členovia MS SČK robili zbierku potravín, šatstva a drogerie pre Ukrajincov

v dňoch 18. a 19. apríla 2022. Tento rok boli vydávané občanom jódové tabletky. V letných mesiacoch boli čipované nádoby na triedený odpad.

Zasadnutia obecného zastupiteľstva:

29. zasadnutie OZ – 10. február 2022

Všetky zasadnutia boli počas roka nahrávané a dostupné na obecnom úrade. Viedol ich starosta obce Mgr. Mário Machovec. Starosta obce predložil „Návrh prevádzkového poriadku pohrebísk pre obidva cintoríny (Horný a Dolný cintorín)“. Ing. Jana Žitňáková predložila smernice o poskytovaní sociálnych služieb pre obyvateľov obce. Jednorazový príspevok pri narodení dieťaťa bol zvýšený na 50 Eur na dieťa a príspevok na stravu pre dôchodcov na 1 Euro. V bode rôzne starosta informoval o žiadosti o pridelenie dotácie na preliezky vo výške 36 000 Eur a prácach na výstavbe novej materskej školy. Rokovalo sa o preložení kanála pri Dolnom cintoríne.

30. zasadnutie OZ – 21. apríl 2022

Prerokované boli zámery a odpredaje obecných pozemkov občanom. Vzhľadom na ochranu osobných údajov mená neuvádzame. Ďalej poslanci schválili rozpočtové opatrenie č. 15/2021. Schválené bolo vypracovanie „Komunitného plánu sociálnych služieb Obce Rišňovce na roky 2022 – 2030“. Poslancom bol predložený návrh na preasfaltovanie časti cesty za kultúrnym domom. Cesta nepatrí obci, ale je využívaná pri akciách. Majitelia troch rodinných domov by prispeli každý sumou 1000 Eur. Ing. Jana Žitňáková predniesla správu zo zasadnutia sociálnej komisie. Starosta obce bol splnomocnený na poskytovanie finančných príspevkov podľa Smernice č. 2/2022 na riešenie zreteľa hodných situácií obyvateľov do výšky schválených prostriedkov v rozpočte obce. Starosta obce predložil návrh VZN o udeľovaní ocenení pri príležitosti osláv 750. výročia prvej písomnej zmienky o obci Rišňovce v dňoch 10. – 12. júna 2022. V bode rôzne bol do funkcie vodič hasičskej techniky vymenovaný Tomáš Ondrejka. Starosta obce informoval o prácach na výstavbe materskej školy, o výstavbe bytového domu Agátka (staviteľ a Gažu na pozemku odkúpeného od p. Nikodema na Salašoch), o projekte Zelené obce (čakalo sa na dodanie sadeníc stromčekov), o kolaudácii cesty pri rodinných domoch (firmy Rypos) na Salašoch a predložil návrh na investičný zámer opravy Domu smútku.

31. zasadnutie OZ – 26. máj 2022

Ekonomka Anna Hudáková oboznámila s návrhom Záverečného účtu Obce Rišňovce, stanovisko k nemu predniesol hlavný kontrolór Ing. Ivan Daniš. Hospodárenie za rok 2021 bolo schválené bez výhrad. Ďalej boli vzaté na vedomie rozpočtové opatrenia č. 1-3/2022 a schválené opatrenie č. 4/2022 – použitie rezervného fondu na financovanie investičných akcií. Starosta obce predniesol VZN č. 1/2022 o udeľovaní ocenení na oslave 750. výročia obce. Od

1. júna 2022 bola schválená nová knižnička obce Mgr. Alena Šimorová, namiesto Heleny Ziburovej.

32. zasadnutie OZ – 30. jún 2022

Určený bol jeden volebný obvod pre voľby v budúcom roku, volených bude 7 poslancov a rozsah výkonu funkcie starostu obce bol schválený na plný pracovný úväzok. Schválená bola komisia na vykonanie preventívnych protipožiarnych kontrol. Spoločnosť HSH-V spol. s r. o. Veľké Zálužie požiadala o vyňatie pôdy 2,5 ha na investičný zámer – vybudovanie farmy na výkrm kurčiat. Ďalej boli riešené odpredaje pozemkov, navýšenie pracovného úväzku vychovávateľke v školskom klube na 100 %, schválené odmeny pre členov komisií (kultúrna 900 Eur, sociálna 960 Eur, stavebná 200 Eur). TJ Rišňovce bol schválený príspevok 300 Eur na nákup florbalových hokejok.

33. zasadnutie OZ – 8. september 2022

Ekonomka oboznámila s plnením programového rozpočtu obce k 30. júnu 2022 a rozpočtových opatreniach. Poslanci vzali na vedomie Výročnú správu obce za rok 2021 a správu nezávislého audítora. Schválené boli príspevky za pobyt dieťaťa v škole a školských zariadeniach – VZN 2/2022.

34. zasadnutie OZ – 22. september 2022

Starosta obce oboznámil so žiadosťou Západoslovenskej distribučnej a. s. Bratislava o zriadení vecného bremena na parcele č. 2795/3 a č. 2795/225 v súvislosti s výstavbou NA Rišňovce – MIV, NNV, NNK. Žiadosť bola schválená. Ing. Jana Žitňáková znovu predložila návrh na preasfaltovanie cesty za kultúrnym domom a navrhla stretnutie majiteľov rodinných domov bývajúcich pri tejto ceste, aby sa mohlo začať s jej opravou.

35. zasadnutie OZ – 13. október 2022

Stavebná komisia riešila žiadosť JUDr. Ing. Mariána Gurinu o odpredaj obecného pozemku. Jeho predajom by sa zabránilo v prístupe na iné parcely, a preto bol odpredaj zamietnutý. Riešené boli sťažnosti občanov. Starosta obce navrhol vyplatiť odmeny predsedom komisií vo výške 400 Eur.

Prvé ustanovujúce zasadnutie OZ – 11. november 2022

Zasadnutie otvoril novozvolený starosta obce Mgr. Mário Machovec. Privítal novozvolených poslancov, ako aj odchádzajúcich a prítomnú verejnosť. Zasadnutie sa konalo v sále kultúrneho domu. Po určení zapisovateľov a overovateľov vyzval predsedníčku miestnej volebnej komisie Ruženu Jamborovú, aby prečítala správu o výsledku komunálnych volieb a odovzdala novému starostovi a poslancom osvedčenia. Všetci (okrem Vladimíra Višňovského, ktorý sa ospravedlnil) zložili sľub: starosta Mgr. Mário Machovec, poslanci Ľuboš Antala, Miroslav

Juran, doc. Ing. Patrik Rovný, PhD., Ing. Pavol Skokan, Filip Záhončík, Ing. Jana Žitňáková. Starosta obce prevzal insígnie a predniesol príhovor. Oprávnenie zvolávať a viesť zasadnutia bol poverený doc. Ing. Patrik Rovný, PhD., zástupcom starostu bola zvolená Ing. Jana Žitňáková. Boli zriadené komisie.

- Komisia sociálnej a zdravotnej starostlivosti: predseda Ing. Jana Žitňáková, členovia Mgr. Adriana Moravčíková, Iveta Jamborová, Danka Jánošíková, Jarmila Novosadová.
- Komisia stavebná a životného prostredia: predseda Miroslav Juran, členovia Ing. Tomáš Paúk, PaedDr. Patrik Bosák, Ing. Slavka Jankovičová, Vladimír Višňovský.
- Kultúrna komisia: predseda doc. Ing. Patrik Rovný, PhD., členovia Andrea Panšulovie, Mgr. Alena Šimorová.
- Komisia finančná a pre kontrolu správy majetku obce: predseda Ing. Pavol Skokan, členovia doc. Ing. Patrik Rovný, PhD., Ing. Jana Žitňáková, Anna Hudáková – prizývajúci k jednaniam Ing. Ivan Daniš.
- Komisia pre kontrolu verejného záujmu: predseda Vladimír Višňovský, členovia Miroslav Juran, Ľuboš Antala.
- Komisia športová a školská: predseda Ľuboš Antala, členovia Filip Záhončík, Stanislava Ondrejčíková, Ing. Lenka Bílená, Andrea Rovná.

Schválený bol plat starostu vo výške 2665 Eur. Za sobášiacich boli zvolení Mgr. Mário Machovec, Ing. Jana Žitňáková a Ľuboš Antala, dni na sobáše piatok a sobota. V diskusii vystúpila Ing. Jana Žitňáková, ktorá poďakovala na dôveru voličov a spoluprácu poslancov, ktorí ukončili činnosť, ako aj členkám sociálnej komisie v predchádzajúcom období. Po nej vystúpil doc. Ing. Patrik Rovný, PhD., ktorý rovnako poďakoval za dôveru a končiacim poslancom za prácu. Ing. Pavol Skokan predložil návrh na uznesenie – Dôvodovú správu. Vyzval hlavného kontrolóra vykonať kontrolu dodržiavania VZN č. 2/2014 o Vyhlásení záväzných častí územného plánu Obce Rišňovce, a to najneskôr do troch mesiacov. Na záver starosta obce zhodnotil prácu z predchádzajúceho volebného obdobia (tribúna TJ, vybudovanie novej čističky odpadových vôd, výstavba materskej školy, rekonštrukcia Domu smútku) a hovoril o plánoch do budúcnosti (rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, vybudovanie zberného dvora, revitalizácia zelene, opravu a výstavbu nových chodníkov v časti Horná dedina, Salaše a ulica pred pekárňou).

2. zasadnutie OZ – 8. december 2022

Na úvod zložil poslanec Vladimír Višňovský poslanecký sľub. Schválený bol pozmeňovací návrh k VZN č. 4/2022 o výške príspevku za pobyt a stravu dieťaťa v škole a pozmeňovací návrh k VZN č. 3/2022 o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady. OZ vzalo na

vedomie Správu nezávislého audítora z auditu konsolidovanej účtovnej závierky. Západoslovenská distribučná a. s. Bratislava znovu požiadala o predloženie Návrhu zmluvy, odôvodnenie pokládky posilňovacieho kábla a identifikáciu nových odberných miest – návrh bol schválený. Spoločnosť DelCom Slovakia a. s. bol schválený prenájom strechy pošty z dôvodu umiestnenia antén a technológie operátora SWAN a. s. Ďalej boli prerokované žiadosti občanov.

3. zasadnutie OZ – 19. december 2022

Prerokované boli rozpočtové opatrenia č. 10-12/2022 a schválený návrh programového rozpočtu Obce Rišňovce na roky 2023-2025. Starosta prečítal odpoveď zástupcu Západoslovenskej distribučnej, a. s. na otázky ohľadom zriadenia vecných bremien (išlo o uloženie elektroenergetických zariadení na dvoch parcelách v Dolnej dedine). Vecné bremená budú zriadené na dobu neurčitú za jednorazovú odplatu 14 Eur za 1 m². Ďalej prečítal odpoveď zástupcu SWAN a. s. ohľadom antén. Oba návrhy boli schválené. Predseda finančnej komisie Ing. Pavol Skokan predložil správu zo zasadnutí komisie, ktorá riešila viacero odporúčaní k rozpočtu na roky 2023-2025. Určený bol plán zasadnutí na budúci rok. Ekonómka informovala o Rozhodnutí úradu pre reguláciu sieťových odvetní o cenách za dodávku pitnej vody 0,6672 Eur/m³ a odpadovej vody 0,7432 Eur/m³. Starosta informoval o pripravovaných projektoch prostredníctvom MAS VITIS (rozšírenie vodovodu, zariadenie sociálnych služieb v Rišňovciach, výstavbu chodníkov a rekonštrukciu starého zdravotného strediska). Tento rok boli v obci čipované všetky smetné nádoby a na stránke obce boli uverejňované pokyny, ako lepšie separovať odpad. Tejto problematike je venovaná stále viac pozornosť.

Hospodárenie

Bežné príjmy spolu:	1 858 445,94 Eur
z toho: bežné príjmy obce	1 802 926,12 Eur
bežné príjmy rozpočtových organizácií (RO):	
ZŠ s MŠ Rišňovce	55 519,82 Eur
Bežné výdavky spolu:	1 728 508,30 Eur
z toho: bežné výdavky obce	777 738,05 Eur
bežné výdavky RO	950 770,25 Eur
Bežný rozpočet	129 937,64 Eur
Kapitálové príjmy spolu	265 520,85 Eur
z toho: kapitálové príjmy obce	265 520,85 Eur
kapitálové príjmy RO	0,00 Eur
Kapitálové výdavky spolu	347 668,20 Eur
z toho: kapitálové výdavky obce	347 668,20 Eur
kapitálové výdavky RO	0,00 Eur

Kapitálový rozpočet	- 82 147,35 Eur
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	47 790,29 Eur
Vylúčenie z prebytku	- 96 958,75 Eur
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	- 49 168,46 Eur
Rozdiel finančných operácií	172 682,11 Eur
PRÍJMY SPOLU:	2 415 980,64 Eur
VÝDAVKY SPOLU:	2 195 508,24 Eur
Hospodárenie obce:	220 472,24 Eur
Vylúčenie z prebytku	- 96 958,75 Eur
Upravené hospodárenie obce	123 513,65 Eur

Bežný rozpočet obce bol zostavený ako prebytkový a kapitálový ako schodkový. Obecné zastupiteľstvo ho schválilo 9. decembra 2021 uznesením č. 230. Počas roka bol rozpočet trinásťkrát zmenený rozpočtovými opatreniami. Príjmy obce tvorili bežné príjmy, daňové, iné nedaňové príjmy a granty a transfery. Výdavky obce tvorili bežné výdavky, kapitálové výdavky, finančné operácie, výdavky na splácanie úrokov a ostatných platieb súvisiacich s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami. Prijaté granty a transfery vo výške 677 978,94 Eur boli použité v súlade s ich účelom. Išlo o dotácie na školstvo, testovanie, odídencov z Ukrajiny a kapitálové výdavky. Zostatok finančných operácií v sume 123 513,65 Eur bol navrhnutý na tvorbu rezervného fondu. Obec poskytla dotáciu TJ Družstevník Rišňovce vo výške 18 800 Eur. Rekonštrukcia Domu smútku stála 88 768,17 Eur, výstavba nového objektu materskej školy 258 450 Eur. Dotácia 36 900 Eur na nové detské ihrisko bola presunutá do roku 2023. Dlh obce k 31.12.2022 činil 320 000,12 Eur. Hospodárenie obce bolo schválené bez výhrad.

Voľby do orgánov samosprávy obcí

Tento rok sa konali v sobotu 29. októbra 2022 historicky prvé spojené regionálne voľby. Voliči volili samosprávu obcí a miest spolu so zástupcami do VÚC (vyššieho územného celku). Volebná účasť v komunálnych voľbách dosiahla na Slovensku 46,19 % (2 059 800 voličov), vo voľbách do VÚC 43,74 % (1 951 522 voličov). Cieľ zvýšiť účasť v krajských voľbách, ktorý rozhodol o súbehu dvoch volieb, sa týmto naplnil. V komunálnych voľbách volilo oproti roku 2018 na Slovensku menej ľudí, išlo o pokles 2,5 %. Účasť vo voľbách do VÚC bola na Slovensku o 14 % vyššia ako pred poslednými voľbami v roku 2017, kedy dosiahla 29,75 %. Spojené voľby sa konali v kultúrnom dome v jednom volebnom obvode v dvoch volebných okrskoch. Volebné miestnosti boli otvorené od 7:00 do 20:00 hod.

Prvý volebný okrskok:

predseda: Mgr. Adriana Moravčíková,

členovia: Ing. Alena Sabová, Bc. Miriam Žitňáková, Ing. Katarína Ondrejková,

Mgr. Beáta Bohunická, Barbora Vybíral,
zapisovateľka: Mgr. Alena Šimorová.

Druhý volebný okrskok:

predseda: Anna Hudáková,
členovia: Andrej Jurena, Daniela Ondrejková, Danka Jánošíková, Eva Súľovská,
zapisovateľka: Ing. Slavka Jankovičová.

Miestna volebná komisia:

predseda: Ružena Jamborová,
členovia: Ing. Miloš Záhorský, Andrej Žitňák, Zuzana Ondrejková, Ing. Lenka Nitranová,
zapisovateľka: Iveta Jamborová.

V obci bolo zapísaných 1690 voličov, na hlasovaní sa zúčastnilo 943 voličov, obálku odovzdalo 942 voličov, počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do obecného zastupiteľstva bolo 901, volených bolo 7 poslancov. Obálky vhadzovali voliči v bielych obálkach do bielej urny. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce bolo 926. Starostom obce sa stal Mgr. Mário Machovec (HLAS – sociálna demokracia) s počtom hlasov 472 (50,97 %). Ďalšími kandidátmi boli: Ing. Pavol Skokan (KDH) s počtom hlasov 324 (34,98 %) a Peter Korec (Nezávislý) s počtom hlasov 130 (14,03 %). Pozorovatelia pri sčítavaní volebných lístkov neboli účastní.

<u>Zvolení poslanci</u>	<u>politická strana</u>	<u>počet platných hlasov</u>
Ing. Jana Žitňáková	Kresťanskodemokratické hnutie	667
Ing. Pavol Skokan	Kresťanskodemokratické hnutie	588
doc. Ing. Patrik Rovný, PhD.	SMER – sociálna demokracia	497
Ľuboš Antala	Kresťanskodemokratické hnutie	399
Filip Záhončík	Nezávislý kandidát	342
Miroslav Juran	HLAS – sociálna demokracia	319
Vladimír Višňovský	HLAS – sociálna demokracia	295

Náhradníci – kandidáti, ktorí neboli zvolení za poslancov obecného zastupiteľstva

Peter Tehlár	Kresťanskodemokratické hnutie	280
Marek Galánek	HLAS – sociálna demokracia	246
Mgr. Gabriela Slobodová	Kresťanskodemokratické hnutie	240
PaedDr. Zuzana Košťálová	Kresťanskodemokratické hnutie	197
Dáša Halasová	Kresťanskodemokratické hnutie	195
Jozef Ondrejka	Kotlebovci – Ľudová strana Naše Slovensko	67

Voľby sa konali v skrátenom čase (o dve hodiny) a novinkou bolo aj to, že výsledky v papierovej forme nemusela zaniest' predsedníčka miestnej volebnej komisie do Nitry.

Postačovali zápisnice poslané on-line. Zaujímavosťou bolo aj to, že v čase konania volieb sa menil letný čas. K voľbám pristupovali občania mladí, v produktívnom veku aj seniori. Oproti iným rokom občania nedostali lístky s menami kandidátov, mohli si ich prečítať na informačnej tabuli a v čase konania volieb vo vestibule kultúrneho domu. Zoznamy boli uvedené aj na stránke obce. Niektorí poslanci posielali občanom letáky. Volebná kampaň bola iba minimálna a slušná.

Voľby do VÚC

Ako bolo spomenuté vyššie, voľby boli po prvýkrát spojené a prebehli súčasne v jednom obvode vo dvoch volebných okrskoch. Výsledky vhadzovali voliči v modrej obálke do modrej urny, čím boli odlišené od bielych obálok a bielej urny v prípade volieb do samosprávy. Počet zapísaných voličov z obce bol v oboch okrskoch 1690, počet zúčastnených 907, počet odovzdaných obálok 900, počet platných hlasov odovzdaných pre voľby do zastupiteľstva 718, počet platných hlasov odovzdaných pre voľby predsedu samosprávneho kraja 714. V prvom okrsku dostal Branislav Becík 84 hlasov (24,70 %), Milan Belica 136 hlasov (40 %), v druhom okrsku dostal Branislav Becík 114 hlasov (30,48 %), Milan Belica 103 hlasov (27,54 %).

Novým županom Nitrianskeho samosprávneho kraja sa stal Branislav Becík (za koalíciu HLAS-SD, Sme rodina) s počtom hlasov 58 765 (27,49 %). Dlhoročný bývalý župan Milan Belica (Nezávislý kandidát) skončil na druhom mieste s počtom hlasov 46 710 (21,85 %). Predsedom NSK bol od roku 2001, a to päťkrát opakovane zvolený. V nitrianskom kraji to bola doteraz najvyššia účasť voličov 43,1 %.

Mesto Nitra si zvolilo v komunálnych voľbách opäť Mareka Hattasa (tím Kraj Nitra) s počtom hlasov 8175 (30,80%). Bol to jeho druhý volebný úspech.

Štátna správa

Obvodné oddelenie Policajného zboru Veľké Zálužie poskytlo prostredníctvom npor. Mgr. Juraja Svorada informácie o nápade trestnej činnosti v katastri obce Rišňovce. V roku 2022 boli zistené 3 trestné činy, z toho poškodzovanie cudzej veci – 1, neoprávnené podnikanie – 1 a ublíženie na zdraví – 1. Všetky trestné činy boli objasnené. Na úseku priestupkov bolo evidovaných 19, z toho 8 priestupkov proti majetku (7 bolo objasnených), 9 priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu (všetky objasnené), 2 priestupky na úseku bezpečnosti a plynulosti v cestnej premávke (objasnené).

Doprava a spoje

Začiatkom septembra začala NSK opravou cesty druhej triedy č. 513 od Rišňoviec až po Metro Nitra. Stavbu realizovala firma STRABAG. Autobusy v smere Hlohovec – Nitra premávali v zmenenom režime kvôli oprave mosta cez rieku Váh v Hlohovci. Vozidlá na Piešťany museli chodiť cez Koplotovce a z toho dôvodu viacero spojov z harmonogramu vypadlo. Most nebol do konca roka dokončený.

Výstavba v obci

Po schválení projektov sa koncom marca začala výstavba novej materskej školy v priestore medzi telocvičňou a školskými bytovkami. V septembri sa začala rekonštrukcia Domu smútku. Vchod bol urobený od cintorína, aby pohrebný obrad nevyrušovali autá prechádzajúce po hlavnej ceste. Stavba nebola do konca roka dokončená, avšak urobená bola podstatná časť. V obci bolo vydaných 30 kolaudačných rozhodnutí (26 pre rodinné domy – viacero v časti Nové Salaše, 1 pre podkrovie, 1 pre miestnu komunikáciu k novým domom na Salašoch, 1 na nadstavbu, 1 pre rozšírenie káblového elektrického rozvodu). Vydaných bolo 10 stavebných povolení (na stavbu rodinných domov, prístavieb a kabelizáciu). Realizovaných bolo 19 drobných stavieb, 7 prípojk na vodu a kanalizáciu, 5 na elektrinu, 5 na malé zdroje znečistenia a vydané povolenie na 9 rozkopávok. Vydané boli 4 búracie povolenia (3 rodinné domy a 1 letná kuchyňa).

Kultúrny a spoločenský život

Kvôli pandémie sa nekonali žiadne plesy. Po uvoľnení opatrení bola prvou akciou oslava významného výročia v živote obce, a to **750. výročie prvej písomnej zmienky o obci** v dňoch 10. – 12. júna 2022 (piatok až nedeľa). Do prípravy a priebehu osláv sa zapojili všetky spoločenské organizácie, poslanci, zamestnanci obce a dobrovoľníci. Najväčšiu záťaž niesol starosta obce Mgr. Mário Machovec, ktorý sa na toto podujatie pripravoval už od minulého roka. V piatok začal program na futbalovom ihrisku koncertom známej hudobnej skupiny Kollárovci. Ako predskokani vystúpili skupiny Country Song a Poluvská muzika. Pre deti boli pripravené skákacie hrady a pre všetkých občerstvenie.

Druhý deň osláv sa konal pred kultúrnym domom na zastrešenom pódiu. Celý priebeh moderovala slovenská herečka Bibiana Ondrejková. V úvode odznela báseň Milana Rúfusa „*Modlitba za Slovensko*“, ktorú recitovala Denisa Machovcová. Po nej vystúpil starosta obce so svojím príhovorom. Krátko oboznámil prítomných s históriou našej obce. Sláčikové kvarteto Art s našou občiankou Hankou Kopeckou zahrlo klasické skladby. Nasledovalo oceňovanie zaslúžilých občanov a odovzdávanie cien in memoriam. Cenu obce tvoril tanier, diplom

a plaketa s mincou. Ocenenia obsahovali znak obce, dátumy 1272 – 2022, 750. výročie a na diplome krátky text venovania. Ako prvý bol ocenený dlhoročný bývalý starosta obce Karol Laboš, dostal Cenu obce Rišňovce za zásluhy o rozvoj počas svojho pôsobenia. Ďalej nasledovalo udelenie Ceny starostu obce Rišňovce. Ocenení boli: Emília Alchusová (bývalá predsedníčka JDS v rokoch 2003 – marec 2018), Anton Hudák (bývalý predseda MNV v rokoch 1988 – november 1990), Ing. Ľudovít Riha (bývalý starosta obce v rokoch 1990 – november 1993), Jozef Rehuš (predseda DHZ), Helena Ziburová (bývalá riaditeľka Zaujmového združenia, knihovníčka a kronikárka obce), Ing. Jana Žitňáková (predsedníčka SČK, poslankyňa a zástupkyňa starostu), MUDr. Natália Pristachová (bývalá detská lekárka) a predsedovia organizácií: Ing. Jana Žitňáková (Slovenský červený kríž), Anton Rapant (Slovenský zväz chovateľov), Jozef Watter (Poľovnícka spoločnosť), doc. Ing. Patrik Rovný, PhD. (Slovenský zväz záhradkárov), Anna Jurenová (JDS) a futbalisti (nikto nebol prítomný). Národné centrum dobrovoľníctva a Mesto Nitra využili túto slávnostnú príležitosť a ocenili dobrovoľníkov za rok 2021, ktorí pracovali v testovacích tímoch počas pandémie. Ocenenie „Srdce na dlani“ dostali: Mgr. Mária Munková, Mgr. Adriana Moravčíková, Ing. Jana Žitňáková, Jana Grznárová, Oľga Hudáková, Vojtech Moravčík, Bc. Sebastián Grznár, Klára Bullová. Listina In memoriam bola odovzdaná rodinám zosnulých zaslúžilých občanov. Ocenení boli: MUDr. Štefan Garay (lekár v Rišňovciach a zakladajúci člen SČK), Ing. Anton Daniš (pedagóg a kronikár obce), František Štefánik (riaditeľ školy), František Talian (tajomník TJ Družstevník Rišňovce), Jozef Watter (futbalista a tréner TJ Družstevník Rišňovce), Augustín Hajdák (predseda MNV v rokoch 1971 – 1980), František Jamrich (predseda MNV v rokoch 1980 – 1988), Ing. Stanislav Hajka (zastupujúci starosta, v rokoch 1990 – 1993), Lýdia Períčková (zaslúžilá členka SČK), Emília Schmidová (prvá predsedníčka JDS, vedúca folklórnej skupiny), Anton Kumery (pedagóg, člen SČK a organista), Mons. Ferdinand Javor (kňaz a tajomník Arcibiskupstva v Trnave), Marta Prosnanová (riaditeľka MŠ Rišňovce v rokoch 1965 – 1991). Pamätný list a kópiu starovekého džbánu dostal aj Juraj Javor, žiak základnej školy, ktorý v roku 2019 (ako 10 ročný) daroval do múzea vzácne črepy. Z jeho zbierky vznikla väčšinová časť expozície, ktorá púta pozornosť návštevníkov. Po skončení ocenenia vystúpili staršie deti materskej školy s piesňami a tancom. Nasledovali deti základnej školy, tiež z folklórnym vystúpením, pod vedením riaditeľky Mgr. Gabriely Lovičovej. Kroje deťom ušila Františka Farkašová z Dolnej dediny. Svojím vystúpením nás potešila speváčka Hana Černá (Mgr. Marta Novosadová) so svojou kapelou. Po šansónoch prišla na rad spevácka skupina Rišňovanka v krojoch. Záver patril bubnovej šou „*Maribondo drums family*“ a kapele Duchoňovci, ktorí zahrli najväčšie hity Karola Duchoňa. Pre občanov bolo pripravené občerstvenie a reprodukováná hudba až do neskorého večera. Deti zabávali herci divadielka OVO Šaškovo pri zdravotnom stredisku a vyšantiť sa mohli v skákacích hradoch. V múzeu boli v dolných miestnostiach vystavené ručné práce detí základnej školy a veru bolo sa na čo pozeráť. Vystavené boli rôzne makety z papiera, dreva, korálikov, šaty zhotovené z netradičných materiálov, náučné texty o prírode a iné.

Rúfusova báseň prednesená v úvode bola uverejnená v novej darčekovej knihe o obci pod názvom „*Rišňovce 1272 – 2022*“. Kniha vyšla pri príležitosti 750. výročia obce. Knihu aj monografiu z roku 2019 si mohli občania kúpiť v stánkoch. K dispozícii boli aj magnetky, reprezentačné knihy z Dolnej Nitry s textom o Rišňovciach, tašky a pohľadnice.

Starosta dal zhotoviť kovový znak obce, ktorý bol umiestnený pred obecným úradom a bannery, ktoré informovali občanov o programe a sponzoroch obecných slávností.

Tretí deň osláv, v nedeľu, sa niesol v znamení slávnostnej omše, ktorá sa konala vonku pred južnou stenou kostola. Svätá omša začala sprievodom zo sakristie so speváckou skupinou Rišňovankou a kňazmi Mons. Mariánom Fedušom, Mons. Mariánom Javorom (rodákom z Rišňoviec) a Mariánom Labošom, ktorý bol uchádzačom o diakonskú službu. Z evanjelia čítali Ing. Jana Žitňáková, zástupkyňa starostu a Mgr. Mário Machovec, starosta obce. Obetné dary prinášali deti v krojoch a spevácka skupina Rišňovanka spievala sakrálne piesne tiež v rišňovskom kroji. Kňaz posvätil kovový znak obce s erbom.

Okresná prehliadka speváckych súborov pod názvom „*Spievajte si*“ sa konala v nedeľu 31. júla 2022 v kultúrnom dome o 15.00 hod. Moderovala Ing. Slavka Jankovičová. Vystúpili súbory z týchto obcí: Rišňovanka – Rišňovce, Čabanka – Čab, Lužiančanka – Lužianky, Íreckí seniori – Jarok, Rozmarín – Pohranice, Vráblanka – Vráble, Mojmír – Mojmírovce. Akcia bola realizovaná s finančnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja a pod záštitou Jednoty dôchodcov na Slovensku – Okresná organizácia Nitra, NSK a Obce Rišňovce.

V piatok 19. augusta 2022 sa konali dve akcie. Výstava hadov a jašterov o 18.00 hod a letné RETRO kino pred múzeom o 20.00 hod, ktoré organizovala kultúrna komisia.

Oslavy 78. výročia SNP sa konali v nedeľu 28. augusta 2022. Pri pamätníku padlých bol položený veniec a starosta obce Mgr. Mário Machovec predniesol príhovor. Stráž pri pomníku držali dvaja hasiči DHZ Rišňovce. Hostami osláv boli nitriansky župan Branislav Becík a členovia strany HLAS – sociálna demokracia z Nitry. Báseň predniesla členka JDS Vlasta Jankulárová. Program pokračoval pred kultúrnym domom, kde spevácka skupina Rišňovanka zaspievala piesne. Pripravený bol program pre deti, občerstvenie, pena od hasičov a v podvečer zapálenie vatry.

Štvrtý ročník Mini retro jazdy sa konal 11. septembra 2022. Začal sa registráciou účastníkov pred Apponyiho poľovníckym múzeom v Oponiciach. Autá sa potom presunuli cez Horné Lefantovce, Koniarovce, Výčapy – Opatovce, Jelšovce, Čakajovce, Zbehy, Alekšince a Andač do Rišňoviec pred Múzeum M. I. Kutuzova. Účastníci prezentovali svoje retro autá a uskutočnili prehliadku múzea. Po prehliadke múzea sa autá presunuli z Rišňoviec cez Alekšince, Andač, Zbehy, Čakajovce, Jelšovce, Výčapy – Opatovce, Koniarovce, Hrušovany, Preseľany, Belince, Kamanovú, Mýtnu Novú Vec, Dvorany nad Nitrou a Ludanice do Kovariet, kde účastníci absolvovali obed v reštaurácii Koarch.

V sobotu 26. novembra 2022 bolo na námestí pred fontánou otvorenie Adventu. Konali sa vianočné trhy, v stánkoch bol predávaný med, oblátky, medovníky, pletené veci, vianočné ozdoby a iný tovar. Žiaci základnej školy vystúpili s pásmom o Advente, ktoré s nimi nacvičila PaedDr. Lenka Proksová, piesne zaspievala spevácka skupina Rišňovanka. O občerstvenie sa postarali členky Slovenského červeného kríža, navarili kapustnicu a punč pre deti aj dospelých.

Žiaci základnej školy otvorili vianočné trhy v múzeu v pondelok 12. decembra 2022. Predávali vlastnoručne vyrobené výrobky a ozdoby. Výťažok z predaja použijú na svoje aktivity, prípadne výlety.

Rozlúčka so starým rokom sa uskutočnila pred kultúrnym domom v piatok 30. decembra 2022. Pripravené bolo občerstvenie, navarená kapustnica, sladké dobroty, teplé nápoje, reprodukováaná hudba a na záver bol odpálený ohňostroj. Akcie sa zúčastnilo veľa občanov.

Knižnica

Pri príležitosti 750. výročia prvej písomnej zmienky o obci sa starosta obce rozhodol vydať malú reprezentačnú knihu o obci pod názvom Rišňovce 1272 – 2022. Obsahovala fotografie a krátky článok o histórii. Text napísala kronikárka obce Helena Ziburová, druhý zostavovateľ Mgr. Mário Machovec a Peter Vince, jazyková korektorka Ing. Jana Žitňáková, fotografie Peter Vince, Peter Rafaj, Katarína Ziburová a Helena Ziburová. Grafický dizajn knihy Peter Vince EN ARS, s. r. o. Nitra. Išlo o knihu malého formátu s 86 stranami. Obsahovala fotografie z rôznych zákutí obce a jej okolia. Obec sa podieľala na vydaní detskej ilustrovanej knihy, text robila knihovníčka Helena Ziburová, vydavateľ firma Zirek Púchov.

Dvojročná koronakríza poznačila aj fungovanie knižnice, ubudol najmä počet detských čitateľov. V obecnej knižnici bolo registrovaných 79 čitateľov, z toho 28 detí do 15 rokov. Obecná knižnica registrovala jedno dochádzajúce periodikum, 7191 KJ, z toho 1776 KJ odbornej literatúry pre dospelých, 3577 KJ krásnej literatúry pre dospelých, 147 KJ odbornej literatúry pre deti, 1691 KJ krásnej literatúry pre deti. Ročný prírastok bol 169 KJ, z toho kúpou 104 KJ a darom 65 KJ. Vyradených bolo 17 KJ. Vypožičaných bolo 1159 KJ. Z toho 42 KJ odbornej literatúry pre dospelých, 713 KJ krásnej literatúry pre dospelých, 19 KJ odbornej literatúry pre deti, 362 KJ krásnej literatúry pre deti a vypožičaných bolo 23 periodík. Aktívnych používateľov bolo 83, z toho 28 používateľov do 15 rokov. Knižnicu navštívilo 567 návštevníkov, z toho 178 návštevníkov do 15 rokov v rámci troch výchovno-vzdelávacích a kultúrno spoločenských podujatí knižnice.

Školstvo a vzdelávanie

Vzhľadom k mimoriadnej situácii vyhlásenej v Slovenskej republike súvisiacej s ochranou proti šíreniu Covid-19 prebehlo na 1. a 2. stupni podľa pokynov MŠ SR aj dištančné vzdelávanie.

Základná škola

Základnú školu v školskom roku 2021/2022 navštevovalo celkove 220 žiakov, z toho 85 žiakov prvého stupňa a 135 žiakov druhého stupňa. Z celkového počtu žiakov bolo 18 žiakov so špeciálno-vzdelávacími potrebami. Do prvého ročníka pre školský rok 2022/2023 bolo zapísaných 18 detí. Počet žiakov prijatých na vzdelávanie na strednej škole v školskom roku 2022/2023 bolo 19 žiakov z deviateho ročníka, 1 žiak z piateho ročníka a 4 žiaci z ôsmeho ročníka.

Riaditeľkou Základnej školy s materskou školou bola Mgr. Gabriela Lovičová. Zástupkyňou riaditeľky pre základnú škola bola Mgr. Martina Papíková. Vedúcou školskej jedálne bola Janka Kemlágová. Triednymi učiteľmi v jednotlivých triedach boli nižšie uvedení učitelia.

1. A Mgr. Miroslava Jasanová	6. B Mgr. Sylvia Szaniszlóová
2. A PaedDr. Lenka Proksová	7. A Mgr. Lenka Černá
3. A Mgr. Laura Gerhátová	7. B Mgr. Andrej Gubáň
4. A Mgr. Stanislava Šušelová	8. A Mgr. Andrea Sečkárová Švecová
5. A Mgr. Eva Lenčేశová	9. A Mgr. Drahomíra Muráňová
6. A Mgr. Katarína Upohlavová	

Netriednymi učiteľmi boli: Mgr. Simona Belicová, PhD., Mgr. Ľuboš Vontorčík – evanjelický farár, PaedDr. Milada Watterová, Mgr. Laura Svetlanská, a Mgr. Nina Rábeková. V školskom klube pracovali vychovávateľky: Mgr. Veronika Andacká (do júna), Monika Fuglíková, Stanislava Ondrejčíková. Cez projekt Podpora pomáhajúcich profesií II v základnej škole pracovali asistentky učiteľa: Mgr. Miriam Fabianová, Mgr. Veronika Vontorčíková, Mgr. Patrícia Jančovičová a odborná zamestnankyňa, školská psychologička, Mgr. Monika Rubalová. Všetci pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady, jeden pedagogický zamestnanec vykonával rozširujúce štúdium predmetu matematika.

Ďalší zamestnanci základnej školy boli: ekonómka Jana Grznárová, školník Peter Audy, upratovačky Zuzana Miklovičová a Alena Uhlárová, kuchárky Dana Chudá, Helena Bašňáková, Daniela Korecová a Adriana Bojdová.

Rada školy pracovala v zložení:

- predseda: Ing. Vladislav Hajdák, PhD., zástupca rodičov,
- pedagogickí zamestnanci: Edita Kuráňová – za MŠ, Mgr. Katarína Upohlavová - za ZŠ,
- nepedagogickí zamestnanci: Peter Audy,
- zástupcovia rodičov: Bc. Ivana Krivačková - za ZŠ, Ing. Róbert Grznár – za ZŠ, Mgr. Eva Hrašková – za MŠ,
- zástupcovia zriaďovateľa: Danka Jánošíková, Ing. Jana Žitňáková, Ing. Pavol Skokan, Mgr. Adriana Moravčíková.

Rada rodičov pracovala v zložení:

- predseda: Erika Halmešová,

- podpredseda: Peter Michálek,
- pokladník: Katarína Macháčová,
- 1.A: Patrícia Vičanová,
- 2.A: Ivana Škodáková,
- 3.A: Ľuboš Antala,
- 4.A: Katarína Macháčová,
- 5.A: Lenka Beníková,
- 6.A: Erika Halmešová,
- 6.B: Lucia Kišacová,
- 7.A: Janka Černá,
- 7.B: Zuzana Miklovičová,
- 8.A: Peter Michálek,
- 9.A: Erika Halmešová,
- Mravce MŠ: Marek Galánek,
- Lienky MŠ: Mária Šimorová,
- Slniečka MŠ: Maroš Javor.

Poradné orgány riaditeľky školy boli:

- Metodické združenie pre primárne vzdelávanie – vedúca PaedDr. Lenka Proksová.
- Spoločensko-vedná predmetová komisia – vedúca Mgr. Andrea Sečkárová Švecová.
- Prírodovedná komisia – vedúca Mgr. Eva Lenčేశová.
- Predmetová komisia výchovných predmetov – vedúci Mgr. Andrej Gubaň.

Z dôvodu zamedzenia šírenia ochorenia Covid-19 boli pokynom MŠ SR zrušené verejné podujatia a súťaže. Predmetové súťaže a olympiády sa uskutočnili on-line. Žiaci školy súťažili v matematickej súťaži Pytagoriáda a Matematický Klokán, v IQ Olympiáde, Ekoolympiáde, Biblickej olympiáde, Dejepisnej olympiáde, Geografickej olympiáde, Olympiáde zo slovenského jazyka, v súťaži Svätoplukovo kráľovstvo oživa, Budúcnosť je naša zodpovednosť, Všetko, čo viem o jablku a Všetkovedko. Žiaci sa zúčastnili recitačných súťaží Hviezdoslavov Kubín, Šalianský Matko a športových súťaží stolný tenis a florbal.

Žiaci 6., 8. a 9. ročníka absolvovali testovanie KOMPARO, ktoré integrovalo otázky zo slovenského jazyka, matematiky a geografie. Žiaci 5. ročníka v Testovaní 5 dosiahli priemernú úspešnosť 70,84% v slovenskom jazyku a 64,5% v matematike. Žiaci 9. ročníka dosiahli v Testovaní 9 priemernú úspešnosť 58,94% v slovenskom jazyku a 49,82% v matematike.

Škola bola zapojená do projektu Včielky samotárky, Školské ovocie, Recyklohry, Podpora pomáhajúcich profesií II, Učíme spolu s úsmevom a radosťou, Daj svojmu telu šancu, Adoptuj kravičku.

Materská škola

Materskú školu navštevovalo 63 detí. Zástupkyňou riaditeľky pre MŠ bola Marta Ingerová. Triedna učiteľka päťročných detí bola Bc. Ivona Gabalcová a učiteľka Marta Ingerová. Triedna učiteľka štvorročných detí bola Edita Kuraňová a učiteľka Natália Morávková. Triedna

učiteľka trojročných detí bola Bc. Zuzana Palatinusová a učiteľka Gabriela Takáčová. Upratovačka bola Janka Černá. Poradným orgánom riaditeľky školy bolo Metodické združenie pre predprimárne vzdelávanie. Jeho vedúcou bola učiteľka Edita Kuraňová.

Materská škola bola zapojená do projektov Duševné zdravie, Ľudské práva, Prevencia obezity, Digi škola, Môj kamarát Bezpečko, Školské ovocie, Zippyho kamaráti a Recyklohry.

Podniky a služby

K stávajúcim podnikom v obci nepribudli nové služby ani nový podnik. Pracovali v rovnakom zložení ako v minulých rokoch.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

Zdravotnú starostlivosť poskytovala všeobecná lekárka pre dospelých MUDr. Andrea Prosnanová so sestrou Oľgou Hudákovou. V detskej ambulancii zastupovala MUDr. Eva Krčmáriková z Veľkého Zálužia. Ordinovala iba v utorok od 7:00 do 11:30 hod. Lekáreň Pri Kaštieli prevádzkovala PharmDr. Mária Kubačková s Jánom Súkeníkom. V zubnej ambulancii sa neordinovalo.

Cirkevný život

Cirkevná matrika

V roku 2022 sa nepodarilo získať cirkevnú matriku, lebo Mons. Marián Feduš bol dlhodobo chorý a zastupujúci kňazi ju nerobili.

Cirkevné udalosti

Sväté omše sa začiatkom roka konali v režime OP (očkování, prekonaní) za účasti 30 veriacich. Po uvoľnení opatrení fungovali omše v režime Základ, t. j. bez obmedzení, ale s rúškami. Uvoľnenie prinieslo zrušenie obmedzení a veriaci mohli navštevovať omše bez rúšok a rozstupov. K prvému svätému prijímaniu pristúpilo v nedeľu 1. mája 2022 18 detí.

Na Veľký piatok sa konala krížová cesta k hornorišňovskému cintorínu. Cirkev pristúpila k zmene doteraz zaužívaných názvov veľkonočných sviatkov a zmenila ich nasledovne: Kvetná nedeľa – Palmová nedeľa, Zelený štvrtok – Štvrtok svätého týždňa, Veľký piatok – Piatok utrpenia Pána, Biela sobota – Svätá sobota, Veľkonočná nedeľa – Veľkonočná nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania a Veľkonočný pondelok – Pondelok vo veľkonočnej oktáve. Dôvodom bola väčšia vernosť latinským názvom.

V dňoch 10. a 11. septembra 2022 sa konala v kostole výstava „Poďakovanie za úrodu“, ktorú spolu s veriacimi pripravilo farské spoločenstvo a záhradkári. Na oltároch a okolo nich

boli inštalované pekné expozície. Aj napriek horúcemu letu a veľkému suchu občania dopestovali peknú úrodu ovocia a zeleniny.

Vo veku 98 rokov zomrel v pondelok 8. augusta 2022 v Ríme kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov a emeritný predseda Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy. Narodil sa 11. marca 1924 v obci Udavské v okrese Humenné. Od roku 1945 žil v Ríme, kde študoval a dostal kňazskú a biskupskú vysviacku. Do vlasti sa mohol vrátiť až v roku 1968, ale v čase normalizácie pokračovalo jeho nedobrovoľné vyhnanstvo. Pápež Ján Pavol II. ho vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov. Stal sa členom dozornej rady Vatikánskej banky. Napísal mnohé literárne diela. V roku 1991 vystúpil na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady. Prezident Rudolf Schuster mu v roku 2002 udelil Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Pohrebné obrady sa konali v Ríme a v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bol pochovaný.

Nitriansky arcibiskup Mons. Viliam Judák vysvätil 8. decembra 2022 pre službu v diecéze trvalých diakonov troch ženatých mužov. Jedným z nich bol náš rodák Marián Laboš, ktorý žije s rodinou v Komjaticiach. Pochádza z časti obce Dolná dedina. Vysviacka sa konala v katedrále sv. Emeráma na nitrianskom hrade. Po teologických štúdiách absolvoval ako uchádzač trojročnú formáciu v nitrianskom seminári. Jeho služba cirkvi je spojená s civilným zamestnaním. Pôsobíť bude vo svojej farnosti ako pomocník kňaza.

Emeritný pápež Benedikt XVI., nemecký duchovný, občianskym menom Joseph Ratzinger zomrel 31. decembra 2022. Pápežský úrad zastával od 19. apríla 2005 do 28. februára 2013. Bol prvým nemeckým pápežom od roku 1523 a prvým pápežom, ktorý dobrovoľne abdikoval.

Politické strany a hnutia

Minulý rok zomrel vedúci klubu strany SMER-SD Anton Plecho. Neoficiálne bol vedením klubu poverený doc. Ing. Patrik Rovný, PhD. Pred voľbami sa 29. septembra 2022 konalo v kultúrnom dome o 18.00 hod predstavovanie kandidátov strán SMER-SD a SNS do krajského zastupiteľstva spojené s diskusiou. Zúčastnilo sa ho asi 50 ľudí. Z našej obce kandidoval doc. Ing. Patrik Rovný, PhD. (nebol zvolený, pozn. kronikárky) a prišiel aj podpredseda strany SMER-SD Richard Takáč. Svojich kandidátov do krajského zastupiteľstva predstavovala v piatok 7. septembra 2022 aj strana HLAS – sociálna demokracia, prišlo však len 14 občanov. V obci nevyvíjala činnosť žiadna iná politická strana.

Spolky a organizácie

Dobrovoľný hasičský zbor

Registrovaných bolo 25 členov, z toho 5 žien. Výbor DHZ uskutočnil 6 zasadnutí. V januári sa konala inventúra hasičského materiálu a techniky. Predseda DHZ Jozef Rehuš sa 27. januára

2022 zúčastnil výročnej členskej schôdze v obci Lehota. V januári členovia DHZ odstraňovali a napravovali plechovú krytinu na bývalej materskej škôlke. Vo februári sa predseda DHZ Jozef Rehuš a Štefan Sloboda zúčastnili výročnej členskej schôdze v Malom Záluží a v Lužiankach.

Údržba vozidiel Iveco Daily, Tatra 815, Trambuz 706 prebehla 1. marca 2022. Po údržbe boli vozidlami vykonané kondičné jazdy. Hasiči zasahovali 2. marca 2022 pri vypaľovaní trávy pri železničnej trati od Kľačian.

Výročná členská schôdza sa konala 5. marca 2022 a bol na nej zvolený nový výbor: predseda Jozef Rehuš, veliteľ Pavol Jánošík, tajomník Mária Bejdáková, preventívár Juraj Jánošík st., referent mládeže Štefan Škoda, strojník Štefan Sloboda, pokladník Mgr. Martina Rehušová, revízor Jozef Androvič a člen revíznej komisie Anton Knotek.

Miestna organizácia DHZ v spolupráci s miestnou organizáciou SČK usporiadala v dňoch 18. a 19. marca 2022 zbierku vecí pre Ukrajinu. Do celodennej zmeny na pomoc pre Ukrajinu na Agrokomplexe v Nitre sa 21. marca 2022 zapojili Juraj Jánošík st., Juraj Jánošík ml. a Michal Infner.

Predseda DHZ Jozef Rehuš a Juraj Jánošík st. sa zúčastnili 25. marca 2022 výročnej členskej schôdze DHZ v Alekšinciach a 26. marca 2022 výročnej členskej schôdze DHZ v Rumanovej.

V stredu 20. apríla 2022 sa konal nácvik evakuácie v Základnej škole s materskou školou v Rišňovciach. Zúčastnilo sa ho 220 žiakov, 20 učiteľov, upratovačka MŠ Jana Černá, školník Peter Audy, 10 členov DHZ Rišňovce, 4 členovia DHZ Alekšince, 2 členovia DHZ Veľké Zálužie, príslušníci polície z Veľkého Zálužia a Rudolf Vašíček z HaZZ v Nitre. Prítomní boli zdravotníci z Nitry so sanitkou a 2 dobrovoľní sanitári Jana Grznárová a Vojtech Moravčík. Na nácviku evakuácie bol prítomný starosta obce Rišňovce Mgr. Mário Machovec a starosta obce Alekšince Radoslav Ľapušík. Akcia prebehla organizovane, bola použitá simulovaná evakuácia zraneného.

V mesiaci máj postavili členovia DHZ tradičný májový strom pred materskú školu a na námestie v našej obci. Na výročnej schôdzi si uctili sviatok Svätého Floriána, patróna hasičov. Predseda DHZ Jozef Rehuš a Juraj Jánošík st. sa zúčastnili Valného zhromaždenia DHZ okresu Nitra. V máji cez našu obec prechádzali cyklistické preteky – Sereď maratón. Miestna organizácia DHZ sa zapojila do organizácie pretekov a dbala na bezpečnosť pretekárov.

Pri príležitosti MDD venoval predseda DHZ Jozef Rehuš sladkosti deťom v MŠ. Pri príležitosti 750-teho výročia písomnej zmienky o obci starosta obce odovzdal organizácii DHZ v Rišňovciach ocenenie. Členovia DHZ sa 19. júna 2022 zúčastnili nesenia baldachýnu miestnej farnosti. V mesiaci jún prebehla na vozidlách Tatra 815 a Škoda 706 skúška technickej kontroly. Brigáda na oplotení hasičskej zbrojnice sa konala 30. júna 2022. V júli miestna organizácia DHZ uskutočnila výjazd k požiaru do obce Sasinkovo a Rumanová. Pri veľkých horúčavách vypomáhala Agrodružstvu Pusté Sady. V auguste zasahovala pri požiaroch v usadlosti Dýč v Sasinkove a pri železničnej trati Andač.

Pri príležitosti výročia SNP sa členovia DHZ zúčastnili kladenia vencov padlým hrdinom v miestnom parku. Prvý školský deň v septembri členovia DHZ zabezpečovali prechody pre

chodcov pri prechádzaní detí do školy. Podľa potreby vykonávali kontroly a údržby áut a ich dotankovanie. Vykonávali asistenčnú hliadku pri akcii Mini retro veteráni 11. septembra 2022. V novembri členovia DHZ pomáhali pri upchatí kanalizácie v Alekšinciach. Obec poskytla miestnej organizácii DHZ dotáciu na činnosť v sume 2 092,00 €.

FLAVUS

Združenie zorganizovalo pútnický zájazd do Medžugoria (v Hercegovine) spojený s kúpaním na Makarskej riviére v dňoch 8. – 14. júla 2022. Zúčastnilo sa ho 32 ľudí, z toho 6 detí. Pre deti bola zorganizovaná Katarínska diskotéka v klube dôchodcov 25. novembra 2022. Poslednou akciou bol už tradičný silvestrovský výstup na vrch Marhát 31. decembra 2022.

Jednota dôchodcov Slovenska

Miestna organizácia JDS v Rišňovciach mala 117 členov. Pribudli piati členovia Helena Ziburová, Rozália Beluchová, Ing. Stanislav Gurina, Oľga Káčerová a Terézia Henčeková. V priebehu roka sa organizácia rozlúčila s členkou Helenou Višňovskou, ktorá zomrela. Jedenásťčlenný výbor zasadol počas roka 9-krát. Na výbore sa riešili organizačné činnosti, ktoré vyplývali z plánu činnosti. Počas celého roka organizácia spolupracovala s obecným úradom a starostom obce. Členovia miestnej organizácie JDS pomáhali obci brigádnickou činnosťou. Výročná členská schôdza JDS sa konala 27. marca 2022, na ktorej vystúpili žiaci základnej školy s programom. Posedenie pri guláši pre dôchodcov bolo zorganizované v sobotu 16. júla 2022 pred klubom dôchodcov. Folklorne slávnosti pod záštitou starostu obce sa konali 31. júla 2022. Vystúpila na nich spevácka skupina Rišňovanka. Zúčastnil sa ich predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica.

Miestna organizácia JDS oslávila v nedeľu 14. augusta 2022 jubileá svojich členov. Predsedníčka JDS, Anna Jurenová, sa zúčastnila porady predsedov v Nitre. V auguste boli členovia na výlete na Hronci, kde ich sprevádzal Slavomír Záhorský. V októbri sa členovia miestnej organizácie JDS zúčastnili besedy o kriminalite a na súťaži v skladaní puzzle v Hlohovci.

JDS v Rišňovciach sponzorovali: finančnú hotovosť od Agrodružstva odovzdala Ing. Marta Sklenárová, Ing. Marián Sahul od firmy Staveko, chlieb na akcie dodala Pekáreň Delika (Ing. Stanislav Gurina a Mgr. Marta Gurinová), potraviny na akcie dala Simona Majzelová z potravín Môj obchod.

Spevácka skupina Rišňovanka vystupovala pri pochovávaní basy na fašiangy, počas 750. výročia založenia obce, v kostole na sviatok Cyrila a Metoda, na posedení pri guláši, počas folklórnych slávností v obci, pri príležitosti výročia SNP, Mesiaca úcty k starším a otvorenia adventu v obci s koledami v Kostole Najsvätejšej trojice v Rišňovciach a na vystúpení v kostole v Lužiankach.

Poľovnícka spoločnosť

Poľovnícka spoločnosť mala 18 členov. Vo výbore boli členovia: predseda Jozef Watter, poľovnícky hospodár Peter Korec a kontrolór Mário Vaško.

Jarné sčítanie zveri bolo 26. marca 2022. Výsledkom sčítania bolo 60 ks srnčej zveri, 150 ks zajacov, 100 ks bažantov, 20 ks jarabíc, 20 ks divých kačíc, 20 ks nutrií čiernych, 4 ks krkavcov, 2 ks psíka medvedíkovitého, 6 ks jazvecov.

Strelecké preteky boli 7. mája 2022 a 17. septembra 2022 na Brokovej strelnici v Starom háji v streleckej disciplíne Americký trap.

Miestna poľovnícka spoločnosť uskutočnila počas roka 5 výborových schôdzí, 4 členské schôdze a 4 spoločné poľovačky na bažanty. Celkový odlov bol 11 ks srncov, 16 ks srniek, 10 ks srnčiat, 2 ks jeleňov, 8 ks diviakov, 18 ks líšok, 3 ks jazvecov, 1 ks kuny, 19 ks divých holubov, 1 ks straky, 1 ks sojky a 4 ks nutrie riečnej.

Pri príležitosti 750. výročia prvej písomnej zmienky o obci získala miestna poľovnícka spoločnosť ocenenie starostu obce za aktívnu spoluúčasť na usporiadaní akcií a za reprezentovanie obce.

Slovenský červený kríž

Miestny spolok Slovenského červeného kríža mal celkový počet 201 členov, z toho 169 žien a 32 mužov, 0 členov do 18 rokov, 5 členov od 18 do 26 rokov, 125 členov od 26 do 62 rokov a 71 členov nad 62 rokov.

Pandémia Covid-19 bola na ústupe. Vojna na Ukrajine začala 24. februára 2022. Odber krvi sa konal 14. marca 2022 v kultúrnom dome. Krv darovalo 32 darcov. Dobrovoľná zbierka pre utečencov z Ukrajiny sa konala 18.-20. marca 2022 v kultúrnom dome za účasti výboru SČK, dobrovoľníkov a DHZ. Zbierali sa matrace, obliečky, deky, uteráky, oblečenie, potraviny a drogéria. Snem územného spolku SČK v Nitre sa konal 29. marca 2022. Predsedníčka MS SČK, Ing. Jana Žitňáková, bola zvolená do územnej rady SČK v Nitre.

Výročná schôdza MS SČK sa konala 2. apríla 2022 v kultúrnom dome. Ocenení boli darcí, ktorí získali Janského plakety počas roka 2021. Na schôdzi sa konali voľby výboru. Výbor zostal v pôvodnom zložení: predsedníčka Ing. Jana Žitňáková, podpredsedníčka Oľga Hudáková, pokladníčka Katarína Juríková, členka výboru Mgr. Adriana Moravčíková, PhDr. Júlia Hudáková, revízná komisia Jana Grznárová, Danka Jánošíková.

Na oslave 750. výročia prvej písomnej zmienky o obci bol v sobotu 11. júna 2022 MS SČK ocenený za rozvoj dobrovoľníctva v obci, dlhoročnú reprezentáciu obce na úrovni okresu Nitra, Nitrianskeho kraja a za spoluprácu s obecným úradom pri organizovaní kultúrnych a spoločenských podujatí. Tím dobrovoľníkov počas testovania Covid-19 v roku 2021 bol ocenený cenou Srdce na dlani. Ocenení boli Klára Bullová, Bc. Sebastián Grznár, Jana Grznárová, Oľga Hudáková, Mgr. Mária Munková, Mgr. Adriana Moravčíková, Vojtech

Moravčík, Ing. Jana Žitňáková. Odber krvi sa uskutočnil 26. septembra 2022. Zúčastnilo sa ho 26 darcov.

Na otvorení Adventu v obci sa výbor MS SČK postaral o občerstvenie. Druhú adventnú nedeľu sa uskutočnilo posedenie s darcami krvi a jubilantmi v reštaurácii u Faziku. V decembri manželia Juríkovci zorganizovali vianočnú zbierku pre Domov sociálnych služieb v Rohožníku.

Slovenský zväz chovateľov

Základná organizácia SZCH mala 18 dospelých členov a 2 detských členov. Výbor mal 5 členov. Predseda bol Anton Rapant, tajomník Peter Korec a kontrolór Štefan Sloboda.

Výročná členská schôdza sa konala 19. februára 2022 v kultúrnom dome. Anton Rapant získal na výstave v Šoporni cenu za holuby Anglické kariere. Na výstave v Kmeťove získal Anton Rapant čestnú cenu za holuby Anglické kariere.

Na oslave 750. výročia prvej písomnej zmienky o obci 11. júna 2022 získala organizácia SZCH ocenenie od starostu obce za dlhoročné fungovanie organizácie (bola založená v roku 1968), za reprezentáciu obce a pomoc pri organizovaní akcií v obci.

Predseda Anton Rapant poďakoval Petrovi Korecovi za dlhoročné členstvo a prácu tajomníka. Na návrh SZCH bol Peter Korec uvedený v Encyklopédii osobností Českej a Slovenskej republiky na strane 661 ako osobnosť vo verejno-kultúrnej a záujmovej sfére. Encyklopédiu vydalo nakladateľstvo BRITISH RINGIER v roku 2022.

Slovenský zväz záhradkárov

Organizácia SZZ mal 20 členov. Výbor miestnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov pracoval zložením: predseda doc. Ing. Patrik Rovný, PhD., podpredseda Anton Hudák, hospodár Pavel Šimora, člen Jozef Androvič, revízor prof. Ing. Miroslav Žitňák, PhD.

Výročná členská schôdza bola 29. apríla 2022. V apríli sa členovia organizácie zúčastnili spolu s členmi miestnej organizácie v Rumanovej na výstave Záhradkár 2022 v Trenčíne. V spolupráci s členmi z obce Rumanová sa na jeseň zúčastnili vinobrania v Strážnici a jarmoku v Štúrove. Vybraní členovia sa zúčastnili akcie na otváraní pasienkov Liptove. V septembri sa zúčastnili a aktívne prispeli svojimi produktami na poďakovanie úrody v kostole v Rišňovciach. V auguste sa ZO SZZ v Rišňovciach aktívne zúčastnila na Agrokomplexe regionálnej výstavy ovocia a zeleniny a na celoštátnej súťaži O najkrajšie jablko počas októbrovej výstavy Jeseň v záhrade.

Na verejných priestranstvách pomáhali so záhradníckymi prácami Anton Černý, Jozef Škodák, Jozef Staňo starší aj mladší, František Javor, Ján Novosad, Vladimír Novosad, Jozef Androvič, Pavol Žáčik, Jozef Infner a Jozef Chmelan. V piatok 29. apríla 2022 sa konala v kultúrnom dome prednáška o bylinkách s moderátorkou televíznej relácie „Hurá do záhrady“

Erikou Mňahončákovou (z SPU Nitra). Z iniciatívy doc. Ing. Patrika Rovného, PhD. sa konala v jeho záhrade 14. septembra 2022 prednáška s praktickými ukázkami pod názvom „Regeneratívne v záhradke“. Prednášal Ing. Ľubomír Marhavý z firmy Bioprates s.r.o., ktorý hovoril o pôdnom mikrobióme a novom spôsobe obrábania pôdy bez rýľovania za použitia nastielania pôdy.

VITIS

Za obec Rišňovce boli vo VITISE združené tieto subjekty: Agrobran, s.r.o. (Ing. Branislav Židek, PhD.), Slovenský zväz záhradkárov ZO Rišňovce (doc. Ing. Patrik Rovný, PhD.), Jednota dôchodcov Slovenska Rišňovce (JUDr. Jozef Žinčík) a Jozef Fazika.

V spolupráci so skupinou VITIS, obcou Rišňovce a Základnou školou s materskou školou v Rišňovciach sa 23. júna 2022 o 8.00 hod. konal v areáli športového ihriska 5. ročník športovej Olympiády detí materských škôl obcí MAS VITIS. Zúčastnilo sa jej 60 detí. Deti z desiatich MŠ súťažili v disciplíne beh na 20 m, hod kriketovou loptičkou a v skoku do diaľky. Súťaž vyhrali deti z MŠ Močenok. Na druhom mieste sa umiestnili deti z MŠ Rišňovce. Pre malých olympionikov bolo pripravené občerstvenie, pitný režim a sprievodné akcie.

Telovýchova a šport

Futbal

A-mužstvo

Sezóna 2022/2023 sa pre mužstvo skončila 8. miestom. Mužstvo strácalo body na domácom trávniku s tímami, ktoré postúpili do vyššej súťaže. Boli to Hrnčiarovce a Dolné Krškany. Zvyšné domáce zápasy družstvo zvládlo. Mimo domácich zápasov bolo mužstvo menej

úspešné. Počas sezóny bol problém poskladať zostavu kvôli zraneniam. Mužstvo sledovalo cieľ doplnenia mladšími hráčmi. Tréner Patrik Bauman poďakoval obci za pomoc pri fungovaní a udržaní futbalu, sponzorom za pomoc pri technickom zabezpečení a všetkým, ktorí svojou aktívnou činnosťou pomohli k rozširovaniu futbalu medzi mládežou, starostlivosťou o areál a chod klubu.

U 15

Sezóna 2022/23 bola pre mužstvo U 15 tretia spoločná. Odzrkadlilo sa to na výsledkoch a hernom prejave mužstva. Mužstvo dokázalo konkurovať mužstvám z horných priečok tabuľky. O body prišlo iba s mužstvami, ktoré skončili na konci sezóny nad našim mužstvom. Tréningový proces bol rozdelený do troch tréningov v týždni, plus víkendový zápas. Trénovalo v priemere 14 hráčov, pričom vždy boli k dispozícii 2 brankári. Napriek zlepšujúcemu sa hernému prejavu mužstva, bola kategória U15 zrušená. Väčšia polovica mužstva (z toho obaja

brankári) dovŕšila ťiacky vek a musela sa posunúť do dorasteneckej kategórie. Z nižšej kategórie U13 nebolo možné doplniť kategóriu U15 dostatočným počtom hráčov a tak sa rozhodlo o dočasnom zrušení tejto kategórie. Tréner Sebastián Grznár poďakoval rodičom a hráčom za prejavenu dôveru, trpezlivosť a najmä ochotu počas troch rokov.

U13

V kategórii U13 pôsobilo 16 hráčov, z toho 2 brankári. Počas sezóny sa hráči stretávali v rôznych počtoch. Priemer na tréning bol 12 hráčov. Väčšina detí spolu hrala už 5 rokov. To sa prejavilo na výsledkoch. Z počiatku družstvo prehrávalo. Časom sa vypracovalo a dokázalo uhrať pekný výsledok aj s prvým tímom tabuľky. Trénerom tejto kategórie bol Tomáš Ondrejka.

Stolný tenis

Stolnotenisový oddiel mal 19 členov. Vedúci mužstva A bol Peter Hornák. Vedúci mužstva B bol Gejza Pekaj. Mužstvo A pôsobilo v 5. lige. Mužstvo B pôsobilo v 7. lige. Mužstvo A získalo v lige 6. miesto. Mužstvo B získalo v lige 6. miesto.

Športové aktivity

Ing. Lukáš Riha (rodák z obce) bol riaditeľom pretekov Sereď maratón, ktorý sa konal 22. mája 2022.

Ženy a dievčatá cvičili v novom zdravotnom stredisku Pilates a kondičné cvičenia.

Počasia a príroda

V závere minulého roka sa oteplilo, prvé januárové dni boli teploty okolo +14°C. Ochladenie prišlo po Troch kráľoch 6. januára 2022. Január bol veterný, najviac fúkalo 30. januára 2022. Vietor dosahoval silu od 60-90 km/hod. Príroda bola bez snehu, a tak to zostalo až do konca februára, ktorý bol zväčša teplý a daždivý. Sneh sme si tento rok neužili. Prvé týždne marca boli v noci prekvapivo mrazivé, u nás najviac -6 °C, avšak na severe Slovenska až -19 °C. Ochladenie bolo spôsobené arktickým chladom. Jarné oteplenie nastalo v druhej polovici marca, avšak nočné teploty boli ešte veľmi nízke. Pršal dážď s prímiesou saharského piesku. Aprílové počasie bolo striedavo chladné aj teplé, ale bez zrážok. Zmrznutí muži v máji neprišli, avšak o týždeň po nich sa na pár dní ochladilo. Koncom mesiaca už boli teploty okolo +28 °C. Prírodu ovlažil výdatný dážď a objavili sa aj prvé búrky. V júni bolo teplo a veľmi sucho. Na prelome mesiaca jún a júl sme zaznamenali viacero tropických dní a nocí, denné teploty dosahovali až +37 °C, nočné viac ako +20 °C. Júl sa zapísal ako najteplejší mesiac po dlhých

rokoch, teploty sa vyšplhali až na +40 °C cez deň a nočné na +23 °C. Na Slovensku bolo viacero dedín bez vody, u nás sme tento problém nemali. Vytúžený dážď prišiel v sobotu 30. júla 2022. Sucho a tropické teploty sa podpísali na nižšej úrode obilnín a kukurice, v záhradách napáchali škody na uhorkách, paprikách a iných plodinách. Najteplejší deň a noc v auguste bol 18. august 2022. Potom nastalo mierne ochladenie a prišiel vytúžený dážď. Ešte v septembri boli teploty nad +20°C a rekordne teplý bol aj október. Záver roka bol opäť nadpriemerne teplý. Vyskytol sa aj slabý poprašok snehu, ktorý však dlho nevydržal.

Zaujímavosti z prírody

Erupcia podmorskej sopky Hunga Tonga v Tichomorí spôsobila tlakovú vlnu, ktorej účinok bol zaznamenaný v sobotu 15. januára 2022 o 19:15 hod aj na Slovensku. Bol to najväčší výbuch za posledných 30 rokov a na viac ako dve hodiny „rozkmital“ na meteorologických stanicích prístroje zaznamenávajúce hodnoty tlaku vzduchu. O sedem hodín neskôr dorazila druhá vlna z opačnej strany. Vlna prešla okolo celej planéty. Vo svete boli zaznamenané aj výbuchy menších sopiek a počasie bolo veľmi veterné. V polovici februára sa zobudila sicílska Etna, ktorá spôsobila zriedkavú vulkanickú erupciu s bleskami na oblohe. V polovici marca k nám dofúkalo saharský piesok. Bociany z minulého roka k nám opäť doleteli v apríli a na komíne kultúrneho domu vychovali dve mláďatá. Do teplých krajín odleteli 15. augusta 2022.

Astronomické úkazy

Tento rok bol chudobný na úkazy. Maximum meteorického roja Kvadrantídy nastal 3. januára 2022, pozorovanie rušila zamračená obloha. Okolo Zeme preletel 18. januára 2022 asteroid s označením 1994 PC1 vo vzdialenosti 1,93 milióna km. Kolízia so Zemou nehrozila, ako ubezpečila NASA. Jeho prelet bolo možné pozorovať ďalekohľadom. Údajne potrvá 200 rokov, než sa objaví znovu. V tento deň bol aj spln Mesiaca, ktorý bol starobylými kultúrami v januári označovaný ako Vlčí spln, resp. Spln Vlka (angl. Wolf Moon). Bol žiarivejší ako letný a veľmi vysoko na oblohe. Na februárovej oblohe bolo možné pozorovať iba planétu Jupiter nízko nad juhozápadným obzorom. Marcovú oblohu planéty celkom opustili a dali sa pozorovať na rannej oblohe až koncom mesiaca. Koncom apríla bol dobre viditeľný Merkúr. Najjasnejšie planéty Venuša a Jupiter sa stretli v prvý májový deň skoro ráno a objavili sa nad východným obzorom v tesnej blízkosti. Čiastočné zatmenie Mesiaca nastalo v pondelok 16. mája 2022 v čase od 02:32 – 07:51 hod. U nás bolo pozorovateľné nadránom iba čiastočne. V júni a júli planéty na oblohe opäť chýbali. V pondelok 4. júla 2022 o 8 hod bola Zem najďalej od Slnka, a to 152,1 milióna km. August patril planéte Saturn, ktorú bolo možné pozorovať celú noc. Pozorovateľný bol aj Jupiter, Mars a Venuša na rannej oblohe. Meteorický roj Perseidy mali maximum 13. augusta 2022 o 02 hod (priemer 100 meteoritov za hodinu). September patril pre zmenu Jupiterovi, ktorý jasne žiaril celú noc. Saturn žiaril väčšinu noci, okrem rána, Mars cez noc,

okrem večera a Venuša ráno. Sonda NASA sa kontrolované zrazila s asteroidom Dimorphos v noci na utorok 27. septembra 2022. Išlo o súčasť testovania systému obrany Zeme proti telesám v jej blízkosti. Dňa 21. októbra 2022 sa dali pozorovať Orionidy, meteorický roj, ktorý je spôsobený zánikom ľadovo-prachových častíc Halleyovej kométy. Zároveň v utorok 25. októbra 2022 nastalo čiastočné zatmenie Slnka, ktoré bolo od nás pozorovateľné počas celého priebehu v čase od 06:38 – 12:23 hod. Na novembrovej oblohe žiaril po celú noc Mars, večer okrem rána Jupiter a Saturn. V decembri boli na oblohe všetky planéty a 14. decembra 2022 nastal maximum meteorického roja Geminidy (asi 150 meteoritov za hodinu).

Ročné obdobia

Jarná rovnodennosť nastala 20. marca 2022 o 16:33 hod. V nedeľu 27. marca 2022 začal platiť stredoeurópsky letný čas (SELČ). O 2 hodine SEČ sme si posunuli hodiny na 3 hodinu SELČ. Letný slnovrat nastal 21. júna 2022 o 11:13 hod. Jesenná rovnodennosť nastala 23. septembra 2022 o 03:03 hod. V nedeľu 30. októbra 2022 skončila platnosť stredoeurópskeho letného času (SELČ), o 3 hodine sme si vrátili hodinky naspäť na 2 hodinu SEČ. Zimný slnovrat nastal 21. decembra 2022 o 22:48 hod.

Čriepky z histórie

Dňa 5. februára 2022 našiel Juraj Javor v záhrade svojho dedka v Dolnej dedine ojedinelý nález – uhorskú mincu (denár) z obdobia vlády Vladislava I. (1440-1444). Mincu daroval koncom roka do múzea, kde ju prevzala Helena Ziburová. Minca je vyrobená zo zliatiny medi a striebra. Na prednej strane je zobrazený dvojramenný kríž, okolo ktorého je nápis M.WLADISLAI.REGIS. Medzi ramenami kríža sú umiestnené mincové značky. Na zadnej strane mince je v strede zobrazený malý krížik, okolo ktorého sú umiestnené erby Uhorska, Poľska a Litvy. Mincu určil nálezcovi Ján Kormoš – vedúci archeologického krúžku CVČ v Šali. V októbri 2022 požiadali matka nálezcu Ing. Katarína Javorová Rihová a Helena Ziburová o posúdenie historika Mgr. Petra Novosedlíka z Vlastivedného múzea Hlohovec, ktorý poslal popis a návrh na zaradenie mince do expozície dejín obce Múzea M. I. Kutuzova v Rišňovciach. Potvrdil jej datovanie a správnosť určenia.

Odstúpenie z funkcie kronikárky

V úvode je uvedené, že zápis tohto roku je spoločnou prácou Heleny Ziburovej a PaedDr. Lenky Proksovej, novej kronikárky obce. Rokom 2022 končím zo zdravotných dôvodov vo funkcii obecnej kronikárky. Bolo mi ťažké vykonávať túto činnosť a zaznamenávať okamihy zo života našej obce a jej občanov.

Kronikárkou som sa stala v roku 2013 po Ing. Antonovi Danišovi, ktorý písal kroniku II. zväzok od roku 1997 – 2010. Spolupracovala som s ním asi od roku 2003. Za tieto dlhé roky som sa pomerne detailne zoznámila s históriou obce, aj s aktuálnym dňom, čo mi veľmi pomohlo pri písaní monografie o Rišňovciach aj ďalších menších kníh. Veľkou pomocou bola aj práca na obecnom úrade v rokoch 2015 – 2022. Ďakujem všetkým, ktorí mi poskytovali údaje do kroniky. Boli to predsedovia a členovia spoločenských organizácií, zamestnanci obce a školy, členovia politických strán a hnutí, ako aj mnohí občania. Veľmi si to vážim a želám novej kronikárke veľa úspechov pri písaní ďalšieho zväzku kroniky.

S úctou,

Helena Ziburová, rod. Paulenová

**Verba volant, scripta manet“
„Povedané uletí, napísané pretrvá“**

Obsah rok 2022

Úvod	02
Obyvateľstvo	06
Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov z roku 2021	06
Samospráva	07
Hospodárenie	11
Voľby	12
Štátna správa	14
Doprava a spoje	15
Výstavba v obci	15
Kultúrny a spoločenský život	15
Školstvo a vzdelávanie	18
Podniky a služby	21
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	21
Cirkevný život	21
Politické strany a hnutia	22
Spolky a organizácie	22
Telovýchova a šport	27
Počasie a príroda	28
Astronomické úkazy	29
Ročné obdobia	30
Čriepky z histórie	30
Odstúpenie z funkcie kronikárky	30
Obsah	32
Použitá literatúra a skratky	33

Použitá literatúra

1. Zápisnice a uznesenia zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Rišňovciach v roku 2022
2. Výročné správy ZŠ s MŠ, organizácií a hnutí
3. Plagáty, pozvánky
4. Vlastné zápisky a internet

Skratky

LGBTI – znamená lesby, gejovia, bisexuálni, transrodoví a intersexuálni ľudia

MNV – Miestny národný výbor

MOM – Mobilné odberové miesta (zdravotnícke zariadenia na testovanie Covid-19)

NSK – Nitriansky samosprávny kraj

PS – Progresívne Slovensko (politická strana)

VZN – Všeobecné záväzné nariadenie